

Remissyttrande

Datum
2011-05-31

Diarienummer
2011-74
Er referens
S2011/4964

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande över Ett myndighetsgemensamt servicecenter
(SOU 2011:38)

ISF konstaterar att utredningen har besvarat de frågor som regeringen angivit i kommittédirektiven (dir. 2010:117). ISF konstaterar däremot att det i kommittédirektiven inte finns någon tydlig problembild eller redovisning av vilka brister som förslagen är avsedda att åtgärda. Det finns inte heller utvecklat av utredningen i betänkandet. Det innebär att det inte är möjligt att göra en korrekt bedömning av rimligheten i och omfattningen av utredningens förslag. Avsaknaden av en sådan analys innebär att det inte är möjligt att ta ställning till förslagen i alla dess delar och att det inte heller är möjligt att utvärdera effekterna av förslagen om de genomförs.

Utredaren föreslår att även delar av Försäkringskassan verksamhetsstöd ska utgöra grund för servicecentret. Ekonomiadministrationen inom Försäkringskassan hanterar utöver myndighetens egen ekonomi även utbetalningar till Sveriges försäkringstagare och pensionärer för Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten. Det är av yttersta vikt att regeringen säkerställer att utbetalningar från Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten inte påverkas negativt. Motsvarande påverkan på kärnverksamheten finns inte hos Skatteverket, då hanteringen av skatteuppbörden redan är skild från verksamhetsstödet. Genomgående är det dock oklart hur dessa två myndigheter (och därmed även Pensionsmyndigheten) påverkas. Det kvarstår mycket utredningsarbete för att klargöra gränssnitten inom Försäkringskassans ekonomiadministration.

Effektivitetsvinsterna som påvisas i utredningen bör även kompletteras med en analys av vilka effektivitetshinder som kan uppstå vid införande av servicecentret. Ett exempel är i vilken utsträckning kundmyndigheterna måste behålla resurser inom området för att vara en bra beställare, kunna tillhandahålla information till den egna myndighetens anställda och kunna utföra kontroll- och kvalitetssäkring, eftersom ansvaret även fortsättningsvis kommer att ligga hos kundmyndigheten. Ett annat exempel är osäkerheten om hur stor effektiviseringspotential som kvarstår om Försäkringskassan separerar utbetalningsverksamheten från myndighetens egen ekonomiadministration.

Det framgår inte av utredningen att lösningen med servicecenter är en mer kostnadseffektiv lösning exempelvis än att myndigheterna upphandlar motsvarande tjänster på marknaden. Alla myndigheter har olika behov, och frågan är hur ett servicecenter kan tillgodose de specifika behov som enskilda myndigheter har på ett mer kostnadseffektivt sätt än de alternativ som står till buds.

ISF saknar en övergripande analys av tidigare gjorda erfarenheter. Det saknas bland annat referenser av internationella erfarenheter från länder som infört motsvarande center. I en sådan analys borde ha ingått en jämförelse av ländernas tidigare hantering och nuvarande lösning. Dessutom saknas en analys av Skatteverkets erfarenheter från dess centraliserade administrativa stödfunktion och Försäkringskassans motsvarande centralisering.

Ett eventuellt underskott i servicemyndighetens verksamhet kommer enligt utredningen att täckas från statsbudgeten. Hanteringen av överskott är däremot inte belyst av utredningen. Skälen är oklara till varför underskott i just denna avgiftsfinansierade verksamhet automatiskt ska täckas med anslagsmedel. En sådan ordning torde inte heller innebära incitament till kostnadseffektiv verksamhet. Vidare förefaller det vara avgörande för lönsamheten att en stor andel av den statliga verksamheten kommer att anlita den nya myndigheten, och känslighetsanalysen vad gäller antalet myndigheter är begränsad. Utredningen har heller inte berört vad som händer om någon myndighet skulle vilja dra sig ur samarbetet.

Ansvars- och sekretessfrågornas konsekvenser behöver analyseras ytterligare. ISF vill bland annat peka på de särskilda sekretessbestämmelser i 10 § offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641) som gäller personadministrativ verksamhet hos ett stort antal myndigheter, bland annat Försäkringskassan och Skatteverket. Även detta måste beaktas.

Detta ärende har generaldirektören Per Molander beslutat. Elisabeth Frid har varit föredragande. I beredningen har också Stina Eklund deltagit.

Per Molander

Elisabeth Frid